

STRAFUITSLUITINGSGRONDEN

Docent Walter Römelingh
Datum Vrijdag 15 oktober 2021
Plaats Haagrecht Advocaten
Uren 2 uren (= 2 punten) PO juridisch

Een beroep op een strafuitsluitingsgrond wordt regelmatig gedaan, maar slechts zelden toegewezen. Cursus voor advocaten met als doel om de kans op een succesvol beroep te vergroten.

STRAFUITSLUITINGSGRONDEN

Actualiteitencursus

Tekenen bij aankomst

Tekenen bij vertrek

Evaluatie

Graag mobiele telefoon(s) stil

STRAFUITSLUITINGSGRONDEN

www.romelingh.com

College Cursus

| Aanmelden

| Annuleren

| Cursusaanbod

| Cursusmateriaal

www.romelingh.com/sheets/sheets-0266.pdf

STRAFUITSLUITINGSGRONDEN

Mr J. de Hullu

**MATERIEEL
STRAFRECHT**

Achtste/Nieuwste druk (2021)

*Over algemene leerstukken
van strafrechtelijke aansprakelijkheid*

STRAFUITSLUITINGSGRONDEN

Processuele aspecten

Ontoerekeningsvatbaarheid

Overmacht

Noodweer(exces)

- Overzichtsarrest

- Aandachtspunten

- Schuld en dwaling

Handelen op gezag overheid

Ontbreken materiële wederrechtelijkheid

Afwezigheid van alle schuld

Vervolgingsuitsluiting

PROCESSUELE ASPECTEN

[ECLI:NL:HR:2004:AO9792](#)

Belastingfraude meermalen gepleegd

24 maanden waarvan 8 voorwaardelijk

Ik heb drie zware criminele organisaties in mijn nek

Ik werd ertoe gedwongen

PROCESSUELE ASPECTEN

Artikel 352 lid 2 Sv

Feit wel bewezen, maar niet strafbaar?

Artikel 358 lid 3 Sv

Uitdrukkelijk voorgedragen verweer verdachte?

Artikel 359 lid 2 Sv

Uitdrukkelijk onderbouwd standpunt verdachte?

PROCESSUELE ASPECTEN

Hoge Raad:

Niet onbegrijpelijk dat hof tot oordeel is gekomen dat geen beroep op overmacht is gedaan

Mede daar niet blijkt dat raadsman enig verweer van die strekking heeft gevoerd

Er wordt op andere gronden gecasseerd

PROCESSUELE ASPECTEN

[ECLI:NL:HR:2020:763](#)

Penningmeester toneelvereniging te Lonneker
Circa EUR 23.500 naar eigen rekening

Ik heb gehandeld uit psychische overmacht
Ik had relatie met dame die om geld vroeg

Dame stond met hamer en mes voor mij

Ik ben niet naar politie gegaan
Ik heb wel WhatsApp-bericht

PROCESSUELE ASPECTEN

Raadsman:

Cliënt handelde uit psychische overmacht

Dit wordt onderbouwd door WhatsApp-bericht

Dame gaat om met mensen die niet zo fijn zijn

Denk maar niet, dat ik bang van jou ben!

Hof Arnhem: geen reactie op verweer

Hoge Raad: reactie had wel gemoeten

PROCESSUELE ASPECTEN

Stellen en bewijzen?

Stellen en aannemelijk maken?

Wel een ping, maar niet een pong?

De Hullu pagina 366:

Verdachte moet aannemelijk maken

Geen wettig en overtuigend bewijs vereist

PROCESSUELE ASPECTEN

De Hullu pagina 369:

Bij deelneming in beginsel ieder voor zich

Artikel 50 Sr

Persoonlijke omstandigheden waardoor strafbaarheid wordt uitgesloten

Artikel 91 Sr

Bepalingen titel zijn ook van toepassing op andere wetten of verordeningen

PROCESSUELE ASPECTEN

Welk rechtsgevolg?

Ontslag van rechtsvervolging

Gewoonlijk bij honorering

Vrijspraak

Soms door niet vervullen bestanddelen

Niet-ontvankelijkheid

Soms door niet voldoen aan vervolgingsvereisten

De Hullu pagina 368

ONTOEREKENINGSVATBAARHEID

Niet strafbaar is hij die feit begaat, dat hem wegens

gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens

psychische stoornis, psychogeriatrische aandoening of verstandelijke handicap

niet kan worden toegerekend

ONTOEREKENINGSVATBAARHEID

Artikel 39 Sr

In 1886 ingevoerd

In 1988 vernummerd van 37 in 39

In 2020 nieuwe tekst die aansluit bij Wvoggz

Regelmatig verminderd ontoerekenbaar

Vooralsnog nooit volledig ontoerekenbaar

OVERMACHT

Niet strafbaar is hij die feit begaat waartoe hij door overmacht is gedrongen (artikel 40 Sr)

Absolute overmacht (schuld)

Psychische overmacht (schuld)

Noodtoestand (rechtvaardiging)

ABSOLUTE OVERMACHT

[ECLI:NL:HR:2009:BI5627](#)

Ongewenst vreemdeling I

Kolonel onder Mobutu

Geen asiel wegens oorlogsmisdaden

Eenzijds ongewenst vreemdeling

Anderzijds onuitzetbaar

Ontoereikende verwerping beroep overmacht

ABSOLUTE OVERMACHT

[ECLI:NL:HR:2016:2416](#)

Ongewenst vreemdeling II

OM-cassatie

Hof heeft niets vastgesteld over wat verdachte zelf heeft ondernomen, bijvoorbeeld om in bezit te komen van reisdocumenten

Ontoereikende honorering beroep overmacht

PSYCHISCHE OVERMACHT

[ECLI:NL:HR:1992:AD1686](#) en NJ 1992, 681

Battered woman syndrome I

Rotterdam, 28 april 1990

Langdurige ruzie tussen man en vrouw

Vrouw zou volgende dag worden vermoord

Dochtertje zou volgende dag worden verkracht

Vrouw schiet die nacht man in zijn slaap dood...

PSYCHISCHE OVERMACHT

Hof Den Haag:

Vrouw stond die nacht niet voor keuze tussen haar leven of zijn leven

Vrouw heeft man op doordachte wijze uren na afloop van ruzie gedood

24 maanden voor doodslag

PSYCHISCHE OVERMACHT

Hoge Raad:
Oordeel hof niet onbegrijpelijk

De Hullu pagina 292:
Strafoplegging illustreert strafverminderende werking mislukt beroep op strafuitsluitingsgrond

De Hullu pagina 312:
Bij verdediging tegen gezinsterreur is er vaak op dat moment geen aanranding gaande

PSYCHISCHE OVERMACHT

[ECLI:NL:GHSGR:2006:BC7853](#)

Battered woman syndrome II

Rotterdam, 16 april 2005

Man komt dronken thuis van café

Vrouw houdt zich slapende

Man wordt gewelddadig

Vrouw pakt mes van nachtkastje...

PSYCHISCHE OVERMACHT

Hof Den Haag:

Geen noodweersituatie
Want vrouw kon ontkomen

Wel putatief noodweer
Want vrouw meende man niet aan te kunnen

Ontslag van rechtsvervolging

NOODTOESTAND

[ECLI:NL:HR:1923:243](#) en NJ 1923, 1329

Opticien-arrest

Amsterdam, 20 oktober 1922

Keizersgracht 506 om 21.50 uur

Kruising Keizersgracht-Leidsestraat

Reserve bril of lorgnet

Weelde van auto

NOODTOESTAND

[ECLI:NL:HR:2017:888](#)

Ideële mensensmokkel

Eigen exceptie overwogen

[ECLI:NL:HR:2021:1090](#)

Konijnenfokkerij

Activisten komt (bijna) nooit beroep toe

[ECLI:NL:HR:2020:712](#)

Euthanasie

Artsen komt (bijna) altijd beroep toe

NOODTOESTAND

[ECLI:NL:RBAMS:2016:529](#)

Medicinale cannabis

Als verpleegkundige HIV-besmetting opgelopen
HIV-medicijnen leiden tot misselijkheid
Bedrocan levert niet benodigde soort

Kweektent in slaapkamer met 3 × 17 planten
Niet van gevaar of overlast gebleken
Civiele procedure Eigen Haard

OVERZICHTSARREST NOODWEER(EXCES)

[ECLI:NL:HR:2016:456](#)

Overzichtsarrest noodweer(exces)
Aandachtspunten/gezichtspunten

Vijf rechters waaronder De Hullu
Advocaat-generaal Vellinga

Richard Baggen (Arnhem)

OVERZICHTSARREST NOODWEER(EXCES)

[ECLI:NL:RBROT:2013:7277](#)

Deniz Urcun (Rotterdam)

Rotterdam, 29 mei 2013

Geen verklaring slachtoffer

Verklaringen verdachte, betrokkene en burens

Drugsdealer naar woning gelokt

Slachtoffer met sok verzwaard met knikkers

OVERZICHTSARREST NOODWEER(EXCES)

Bedreiging met sok, mes en fles
Wil weg, maar krijgt voordeur niet open

Moet zich ontkleden
Ik ga je over vijf minuten doodmaken

Laat mes op enig moment liggen
Draait zich om en komt op verdachte af

Verdachte steekt slachtoffer

OVERZICHTSARREST NOODWEER(EXCES)

Buren horen hulpgeroep

Niet duidelijk van wie

Politie opent met moeite voordeur

Lukt uiteindelijk door inzet ram

Geeft van begin openheid van zaken

Raakt onder indruk bij vernemen dood

Betrokkene verklaart wisselend

Bevestigt op hoofdlijnen verhaal verdachte

OVERZICHTSARREST NOODWEER(EXCES)

Rechtbank Rotterdam:

Afwezigheid van herinneringen, zowel aan wat hij deed als hoe hij zich daarbij voelde, past niet bij rationeel handelende verdachte

Verdachte niet strafbaar

Ontslag van rechtsvervolging

Officier van justitie in hoger beroep

OVERZICHTSARREST NOODWEER(EXCES)

[ECLI:NL:GHDHA:2014:2422](#)

Omstandigheid dat verdachte als dealer zich in drugscircuit heeft begeven, staat niet aan beroep op noodweer(exces) in weg

Echter, door 16 keer te steken is verdachte ver buiten grenzen noodzakelijke verdediging getreden

Niet aannemelijk dat deze gedraging onmiddellijk gevolg van gemoedsbeweging is geweest

OVERZICHTSARREST NOODWEER(EXCES)

Advocaat-generaal: 7 jaar en 6 maanden

Hof Den Haag: 4 jaar

Beduidend lagere straf dan gevorderd, daar in vordering advocaat-generaal in onvoldoende mate schuld van slachtoffer is meegewogen

Advies psychiater en psycholoog verworpen, daar antisociale keuze van verdachte voor leven als drugsdealer te ver van gebeuren af staat

OVERZICHTSARREST NOODWEER(EXCES)

Hoge Raad: oordeel hof niet onbegrijpelijk

Aandachtspunten/gezichtspunten

Noodweer

Noodweerexces

Schuld bij noodweer(exces)

Dwaling bij noodweer(exces)

Aan hand van rechtspraak Hoge Raad

OVERZICHTSARREST NOODWEER(EXCES)

Noodweer

Geboden door noodzakelijke verdediging tegen ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding van lijf, eerbaarheid of goed (artikel 40 lid 1 Sr)

Noodweerexces

Overschrijding grenzen noodzakelijke verdediging door hevige gemoedsbeweging door aanranding veroorzaakt (artikel 40 lid 2 Sr)

OVERZICHTSARREST NOODWEER(EXCES)

Rechter moet gemotiveerd beslissen op verweer door of namens verdachte

Rechter mag last tot aannemelijk maken niet uitsluitend bij verdachte leggen

Bij verwerping verweer:

- toedracht als gesteld is niet aannemelijk
- toedracht kan beroep niet dragen

NOODWEER

Primair ontkennen feit staat aan subsidiair beroep op noodweer niet zonder meer in weg

[ECLI:NL:HR:2004:AN9913](#)

Café 't Kompas te Kortgene

Opstootje tijdens koninginnennacht in overvol café
Bezoek keert zich tegen verdachte en vriend
Zou glas in gezicht hebben geduwd
140 uur voor jeugdige verdachte

NOODWEER

Hof Den Haag:

Nu verdachte verweten gedraging ontkent, mist beroep op noodweer feitelijke grondslag

Mijn commentaar:

Omstandigheid dat verdachte feit ontkent, wil nog niet zeggen wat feitelijk is gebeurd

Hoge Raad geeft regel en wijst af:

Hof heeft tot uitdrukking gebracht dat verdachte toedracht niet aannemelijk heeft gemaakt

NOODWEER

Van verdediging is geen sprake bij aanvallen of confrontatie zoeken

[ECLI:NL:HR:2010:BK4788](#)

Hoofddorpplein te Amsterdam

Ik zag jongen meisje schoppen

Ik zag dat jongen zich tot mij keerde

Jongen sloeg mij met riem in gezicht

Van meisje kreeg ik trap na

NOODWEER

Raadsvrouw:

Slachtoffer hield op gegeven moment voorwiel van fiets omhoog in richting verdachte

Hof Amsterdam:

Gedrag verdachte getuigt niet van wil tot verdedigen, maar van inzetten van aanval

Hoge Raad geeft regel en wijst af:

Vaststelling feiten door hof dragen zelfstandig verwering beroep op noodweer

NOODWEER

Limitatief opgesomde rechtsgoederen (lijf, eerbaarheid en goed) van verdachte of ander

Lijf omvat bewegingsvrijheid

[ECLI:NL:HR:1996:ZD0604](#) en NJ 1997, 262

Eerbaarheid omvat niet belediging

[Eigen exceptie in artikel 266 lid 2 Sr](#)

Goed omvat ook illegaal goed

[ECLI:NL:HR:2015:1786](#)

NOODWEER

[ECLI:NL:HR:1996:ZD0604](#) en NJ 1997, 262

VBO De Beukelburg te Rotterdam

16-jarig meisje met twee vriendinnen
Gerucht gaat dat zou worden gevochten
Ander meisje met zes tot zeven personen

Slachtoffer pakt verdachte bij arm
Verdachte sommeert om los te laten
Slachtoffer wordt in buik gestoken

NOODWEER

Hof Den Haag:

Bij arm beetpakken kan niet conclusie dragen dat sprake was van ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding van lijf, eerbaarheid of goed

Poging doodslag

NOODWEER

Advocaat-generaal:

Verkeerde opvatting over aanranding, want verdachte werd niet bij arm gepakt om ergens op te worden gewezen

Verkeerde opvatting over lijf, want lijf omvat ook mogelijkheden om lichamelijkeheid in tijd en ruimte te beleven

Hoge Raad: geeft regel en verwijst

NOODWEER

[ECLI:NL:HR:2015:1786](#)

Partij cocaïne (circa 3 kg)

Onschuldige voorwerpen kunnen ook worden onttrokken aan verkeer, zoals partij overhemden die zonder vergunning wordt geïmporteerd

Wanneer cocaïne geen rechtsgoed zou zijn, rijst vraag waarom voorhanden hebben cocaïne dan bewezenverklaard zou kunnen worden

NOODWEER

**Ogenblikkelijke aanranding omvat dreigend ge-
vaar, maar enkel vrees is onvoldoende**

[ECLI:NL:HR:1932:BG9439](#) en NJ 1932, 617

Westbroek, 7 december 1930

Betwiste huurovereenkomst

Verdachte met bijl om hek open te breken

Slachtoffer met moker om hek te repareren

NOODWEER

Verdachte:

Bevreesd dat hij mij zou aanvallen, ben ik zelf tot aanval overgegaan

Rechtbank en hof:

Dreigende aanval afweren door zelf tot aanval over te gaan levert geen noodweer op

Hoge Raad:

Enkel vrees voor aanranding is geen rechtvaardiging om zelf tot aanval over te gaan

NOODWEER

Noodweer tegen noodweer is niet toegelaten

[ECLI:NL:HR:2011:BO4475](#)

Etten-Leur, 8 juli 2007 om 18.30 uur

Meisje met vriend in uitgangsgesprek

Vreemde jongen komt op meisje af
Ik voelde dat hij aan mij kont zat

Alcohol en GHB

NOODWEER

Meisje duwt van zich af
Vreemde jongen komt terug

Vriend pakt vreemde jongen bij keel
Vreemde jongen balt vuisten

Vriend geeft vreemde jongen kopstoot
Vreemde jongen loopt bloedneus op

Vriend veroordeeld tot 120 uur

NOODWEER

Hoge Raad:

Onbegrijpelijk oordeel hof

Vriend handelde uit rechtmatige verdediging meisje door vreemde jongen bij keel te grijpen

Tegen noodweer is geen noodweer toegelaten

NOODWEER

Wanneer aanranding is geëindigd, is noodweer niet meer mogelijk

[ECLI:NL:HR:2007:BA0423](#)

Nuenen, 28 maart 2004 om 16.00 uur

Slachtoffer trekt mes en bergt mes weer op

Slachtoffer bukt voorover naar grond

Verdachte geeft slachtoffer trap

NOODWEER

Passage "geboden door noodzakelijke verdediging" omvat subsidiariteit en proportionaliteit

Subsidiariteit ziet op noodzaak verdediging

Proportionaliteit ziet op wijze verdediging

[ECLI:NL:HR:1989:AC3119](#)

Grammetje en tientje

NOODWEER

Verwerping verweer daar verdachte zich zou kunnen onttrekken vereist motivering

[ECLI:NL:HR:2009:BK0035](#)

Zaak speelt in kleine keuken te Utrecht
Man en vrouw hebben ruzie

Vrouw zwaait met vergiet
Man geeft vrouw stomp in gezicht

NOODWEER

Hof Amsterdam (locatie Arnhem):

Man had op andere wijze kunnen reageren, bijvoorbeeld door uit keuken weg te gaan

Hoge Raad:

Niet zonder meer begrijpelijk oordeel, omdat is aangevoerd dat sprake is van kleine keuken

NOODWEER

Onttrekking moet ook kunnen worden geveerd

Denk aan moeder met kind

Denk aan politieagent

NOODWEER

Middel verdediging mag niet in onredelijke verhouding staan tot ernst aanranding

[ECLI:NL:HR:2008:BC5982](#)

Steekwond door mes versus klap met blote hand

Verdachte met vriendin die telkens boos op hem is en hem telkens aanvliegt (of moet huilen)

Tijdens feest in kraakpand weer ruzie waarbij verdachte zelfbeheersing verliest

NOODWEER

Op weg naar bushalte komen feestgangers achter verdachte aan

Verdachte toont mes en laat mes weer zakken

Van achteren gooit iemand verdachte op grond, gaat op hem zitten en geeft hem klappen

Verdachte steekt daarop aanvaller in rug

18 maanden waarvan 6 voorwaardelijk

NOODWEER

De Hullu pagina 310:

Moet aanranding bestaan uit strafbaar feit?

Nee, bijvoorbeeld poging mishandeling

Zijn bagatelaanrandingen uitgesloten?

Nee, maar beperkt door proportionaliteit

NOODWEEREXCES

Noodweerexces omvat voorgaande voorwaarden met gemis van proportionaliteit

Voorts is hevige gemoedsbeweging vereist:

- op tijdstip verdediging
- na afloop verdediging

NOODWEEREXCES

[ECLI:NL:HR:2007:AZ5716](#)

Fossielenerf te Heerlen

Minderjarige jongens

Kijkt met vuile blik

Wat is er nou weer?

Verdachte wordt naar grond gewerkt

Verdachte pakt op grond liggende fles

NOODWEEREXCES

Verdachte slaat fles op hoofd kapot
Jongens staan beide op grond

Verdachte pakt stuk fles
Nee, niet doen...

Hof Den Bosch:

Toen beide jongens op grond stonden was noodweersituatie beëindigd (en daarom geen noodweer of noodweerecnes)

NOODWEEREXCES

Hoge Raad:

Ontoereikende motivering

Want als noodweersituatie is beëindigd, kan nog van noodweereexcès sprake zijn

Hevige gemoedsbeweging nog niet beëindigd

NOODWEEREXCES

Gemoedsbeweging moet onmiddellijk gevolg zijn van aanranding

Andere factoren mogen spelen, maar mogen niet doorslaggevend zijn

Niet door bestaande emotie zoals reeds bestaande kwaadheid

NOODWEEREXCES

Voorts kan betekenis worden toegekend aan:

- aard en intensiteit hevige gemoedsbeweging
- mate waarin grenzen zijn overschreden
- tijdsverloop

NOODWEEREXCES

Gemoedsbeweging kan door ander dan slachtoffer zijn veroorzaakt

[ECLI:NL:HR:2011:BP0265](#)

Rotterdam, 21 september 2005

Cliënte is door klap van X in hevige gemoedsbeweging geraakt ten gevolge waarvan cliënte ook geweld tegen Y heeft gebruikt

Cliënte heeft uit woede in haar broek geplast

NOODWEEREXCES

Dit soort details zijn typerend voor bestaan van hevige gemoedsbeweging

Cliënte komt beroep op noodweereces toe, besluit Joost van Breukelen (Rotterdam/Arnhem)

Hof Den Haag legt geldboete op van EUR 500

Hoge Raad geeft regel en wijst af

NOODWEER EN CULPA IN CAUSA

Culpa in causa kan slechts onder bijzondere omstandigheden aan noodweer in weg staan

Bijvoorbeeld bij uitlokking van slachtoffer

Begeven in situatie waarin reactie te verwachten valt, is ontoereikend voor verwerping

Treffen voorzorgsmaatregelen (voorzien van vuurwapen), is ook ontoereikend voor verwerping

NOODWEER EN CULPA IN CAUSA

De Hullu pagina 320:

Over voorzorgsmaatregelen wordt in rechtspraak niet echt moeilijk gedaan

Vorzorgsmaatregelen worden doorgaans als weinig ernstige vorm van eigen schuld gezien

Ligt bij geautomatiseerde verdediging anders

NOODWEER EN CULPA IN CAUSA

HR 25/06/1934 NJ 1934, 1261

Palingfuiken-arrest

Nieuwkoop, 14 augustus 1933

Middelzware hagel

Aan ene oog geheel blind

Aan andere oog half blind

Acht maanden onvoorwaardelijk

PUTATIEF NOODWEER

Rechter moet bij putatief noodweer onderzoeken of sprake is van dwaling

Bijvoorbeeld daar verdachte verontschuldigbaar:

- mocht menen dat hij zich moest verdedigen
- zich dreigend gevaar heeft ingebeeld
- dreiging verkeerd heeft beoordeeld

[ECLI:NL:GHAMS:2020:274](#)

Amsterdam, 27 januari 2018

PUTATIEF NOODWEER

Verdachte zou agent in gezicht hebben geslagen en tegen benen hebben getrapt

Hoewel raadsman verweer niet heeft gevoerd, meent hof dat sprake is van putatief noodweer

Hof stelt vast dat verdachte deelnam aan demonstratie tegen toestand in Syrië

Verdachte verbleef toen half jaar in Nederland en beheerste Nederlandse taal nog niet

PUTATIEF NOODWEER

Verdachte werd zodanig bejegend dat hij meende door drie mannen te worden aangevallen

Verdachte wist niet dat drie mannen van politie waren (hof neemt dit evenmin op beelden waar)

Onder deze zeer specifieke omstandigheden is sprake van verontschuldigbare dwaling

Ontslag van rechtsvervolging verdachte
Niet-ontvankelijkheid benadeelde partij

HANDELEN OP GEZAG OVERHEID

Handelen op gezag overheid

Artikel 42 Sr

Wettelijk voorschrift

Artikel 43 lid 1 Sr

Bevoegd ambtelijk bevel

Artikel 43 lid 2 Sr

Onbevoegd ambtelijk bevel

HANDELEN OP GEZAG OVERHEID

HR 30/01/1928 NJ 1928, 215

Deurwaarder

Cassatie in belang der wet

30 november 1926

Zuilingstraat 94 te Den Haag

Vonnis tot ontruiming

Algemene Plaatselijke Verordening

HANDELEN OP GEZAG OVERHEID

Kantonrechter:

Hinder verkeer

Bemoeiing derden

Mogelijkheid opslag

Rechtbank:

Plicht tot ontruiming

Geen plicht tot opslag

En... wie betaalt opslag?

HANDELEN OP GEZAG OVERHEID

[ECLI:NL:GHDHA:2018:2088](#)

Katwijk, 10 augustus 2017

Snorfiets met meisje, jongen en meisje

Stoptekenen, aanwijzing en blazen

Gemeten 810 µg/l

Rechtbank: 9a Sr

Advocaat-generaal: EUR 450

HANDELEN OP GEZAG OVERHEID

Ambtelijk bevel als bedoeld in artikel 43 Sr

Agent heeft niet gezegd dat verdachte eerst moest afstappen en daarna naar hem toe moest komen

Onduidelijkheid in ambtelijk bevel komt voor rekening agent en niet van verdachte

Ontslag van rechtsvervolging

De Haan-Boerdijk, Van de Poll en Van der Wilt

HANDELEN OP GEZAG OVERHEID

[ECLI:NL:RBDHA:2013:18257](#)

Politieagent

17-jarige Rishi op Hollands Spoor

Artikel 8 Politiewet

Artikel 7 Ambtsinstructie

Benaderingstechniek Gevaarlijke Verdachten

Proportionaliteit en subsidiariteit?

HANDELEN OP GEZAG OVERHEID

Proportionaliteit

Voorkomen moet worden dat [mogelijk] vuurwapengevaarlijk persoon zijn [mogelijke] vuurwapen tegen anderen zou gebruiken

Subsidiariteit

Nu persoon wegrende was aanhouding met ander middel zoals pepperspray of wapenstok niet meer mogelijk

Weerzinwekkend

HANDELEN OP GEZAG OVERHEID

[ECLI:NL:HR:2020:1488](#)

Vuurwapengeweld bij aanhouding

Auto negeert stopteken

Auto ontwijkt blokkade politie

Hoek van Stationsweg met Hoefkade

Bestuurder vlucht gebukt weg van auto

Motoragent schiet en raakt twee keer

HANDELEN OP GEZAG OVERHEID

Hof over proportionaliteit

Agent nam aanzienlijk risico bestuurder dodelijk te raken, waarbij komt dat kogels werden afgevuurd in omgeving waar diverse personen liepen

Hof over subsidiariteit

Achtervolging was mogelijk geweest, zeker daar ook andere agenten aanwezig waren, die niet eens kans hadden om tot actie over te gaan

Poging doodslag, maar geen straf of maatregel

HANDELEN OP GEZAG OVERHEID

Hoge Raad:

Oordeel dat beroep op artikel 42 Sr niet slaagt, daar aanhoudingsvuur is gebruikt in strijd met proportionaliteit en subsidiariteit is niet onbegrijpelijk

Volgt verwerping cassatie/verweer

GEEN MATERIËLE WEDERRECHTELIJKHEID

Ontbreken materiële wederrechtelijkheid

[ECLI:NL:HR:1933:229](#) en NJ 1933, 918

Veearts-arrest

De Hullu pagina 345:

Algemene exceptie of toepassing overmacht?

Bernardus Taverne versus Willem Pompe

GEEN MATERIËLE WEDERRECHTELIJKHEID

Taverne zag in arrest algemene exceptie
Had arrest gewezen en geannoteerd

Pompe zag in arrest toepassing van overmacht
Heeft van geschiedenis gelijk gekregen

Regelmatig gevoerd verweer in bonte stoet van
gevallen, dat eigenlijk altijd wordt afgewezen

GEEN MATERIËLE WEDERRECHTELIJKHEID

Huizen, 19 augustus 1930

Uitbraak mond- en klauwzeer

Zeven koeien verplaatst van wei naar stal

Droogstaande koeien hebben geen last

Melkgevende koeien hebben veel last

Eerste cassatie van 27 juni 1932

Tweede cassatie van 20 februari 1933

Verwijzing naar Hof Den Haag

GEEN MATERIËLE WEDERRECHTELIJKHEID

Toestemming ontnemt wederrechtelijkheid

Voorvoegsel "mis" in mishandeling

Voorvoegsel "on" in ontucht

[ECLI:NL:HR:2018:1769](#)

Sport en spel

Speelde op zowel bal als man

[ECLI:NL:HR:2020:1093](#)

Haagse borstendokter

Handelde niet conform professionele standaard

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

Afwezigheid van alle schuld

[ECLI:NL:HR:1916:BG9431](#) en NJ 1916, 681

Melk en Water-arrest

20 maart 1915 om 05.30 uur

Valeriusstraat 259 te Amsterdam

Boer, knecht en met water verdunde melk

Overtreding Algemene Plaatselijke Verordening

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

Verboden melk te verkopen als "volle melk", indien daar iets aan onttrokken of toegevoegd is

Boer wordt vervolgd en is veroordeeld door kantonrechter en rechtbank

Cassatieadvocaat:

Verdachte/boer als doen pleger alleen strafbaar als uitvoerder/knecht straffeloos is

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

In verordening staat niet "aan zijn schuld te wijten"

Nu geen schuld vereist is volgens verordening, is knecht niet straffeloos

Nu knecht strafbaar is, kan boer niet voor doen plegen worden veroordeeld

Mogelijk wel voor medeplegen, maar medeplegen is niet ten laste gelegd

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

Hoge Raad:

Cassatieadvocaat huldigt leer die indruist tegen beginsel geen straf zonder schuld

Rechtbank heeft terecht vastgesteld dat uitvoerder/knecht willoos werktuig was, die zonder enige schuld heeft gehandeld

Rechtbank heeft terecht verdachte/boer aange-merkt als pleger overtreding

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

Verontschuldigbare onmacht

Remmen auto weigerden plots

Verontschuldigbare feitelijke dwaling

Automobilist kon voetganger niet zien

Verontschuldigbare rechtsdwaling

Motorpapieren-arrest

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

HR 22/11/1949 NJ 1950, 180

Motorpapieren-arrest

OM-cassatie (en rijksadvocaat)

Denekamp, 9 oktober 1947

Gelukkige bezitter ingevoerde motor

Rijbewijs en wegenbelasting

Nationaliteitsbewijs wegens invoerrechten

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

Spreekt brigadier over papieren en brigadier wordt ook als getuige gehoord

Verdachte verkeerde in veronderstelling dat hij alle vereiste papieren in bezit had

Bij verdachte hoefde niet vraag op te komen of ook nationaliteitsbewijs vereist was

Verontschuldigbare rechtsdwaling

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

[ECLI:NL:HR:1995:ZD0052](#) en NJ 1995, 631

Röhm 8 mm gaspistool

Folder inleveractie verboden wapens

Aangifte diefstal soortgelijk wapen

Schadevergoeding verzekeraar

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

Hoge Raad:

Aan folder ministerie mag zodanig gewicht worden toegekend dat rechtsdwaling mogelijk is

Uit stilzwijgen politieagent tijdens aangifte kan niet zonder meer rechtsdwaling worden afgeleid

Verwijzing naar Hof Amsterdam

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

Rechtsdwaling en uitdijende regelgeving

De Hullu pagina 359:

Knigge wijst op artikel 7 EVRM voor beroep met strekking dat strafbepaling buiten toepassing moet blijven daar strafbaarheid niet was te voorzien

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

[ECLI:NL:HR:2017:231](#)

Bevorderen culturele activiteiten

Naamloze vennootschap

Gemeente Nijmegen aandeelhouder

Verdachte met besloten vennootschap

Exploitatie horecagelegenheden bij instellingen

Nota voor managementondersteuning

Verdachte ambtenaar?

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

Hoge Raad:

Terecht geoordeeld dat bestanddeel ambtenaar is geobjectiveerd, zodat opzet of schuld voor dit bestanddeel niet behoeft te worden bewezen

Miskend dat beroep op avas, in vorm van verontschuldigbare onbewustheid van zijn van ambtenaar, niet is uitgesloten

Verwijzing naar Hof Amsterdam

AFWEZIGHEID VAN ALLE SCHULD

[ECLI:NL:GHAMS:2020:2208](#)

Bloedproef en avas

[ECLI:NL:GHDHA:2021:253](#)

Datingsite en avas

VERVOLGINGSUITSLUITING

Niet voldoen aan vervolgingsvereisten

Artikel 266 Sr belediging

Artikel 316 Sr diefstal binnen familie

Artikel 319 Sr afpersing binnen familie

Artikel 324 Sr verduistering binnen familie

Artikel 338 Sr bedrog binnen familie

Artikel 353 Sr vernieling binnen familie

Vereisten klacht uitgewerkt in artikelen 64-67 Sr

VERVOLGINGSUITSLUITING

Segbroek College te Den Haag
14-jarige leerling en 26-jarige leraar

Ouders met hopeloos verliefde dochter
Ouderlijk toezicht (chaperon/chaperonne)

Sébastien mocht op verjaardag verschijnen
Alleen oom aan Segbroek College verbonden

VERVOLGINGSUITSLUITING

[ECLI:NL:GHDHA:2014:2324](#)

Maarten van de Weerd (Den Haag)

Artikel 167a Sv mening minderjarige

Preliminair verweer

Niet-ontvankelijkheid

Minderjarige aangever niet gehoord

Geen goede afweging vervolgingsbeslissing

VERVOLGINGSUITSLUITING

Schutznorm?

Advocaat-generaal:

Herhaling verweer eerste aanleg

Minderjarige heeft materieel mening gegeven

Uit verhoor blijkt dat ze geen vervolging wenst

Openbaar ministerie heeft alleen anders besloten

VERVOLGINGSUITSLUITING

Hof Den Haag:

Horen in plaats gekomen van klachtvereiste

Klachtvereiste was ontvankelijkheidsvereiste

Minderjarige niet geweest op recht en gevolgen

Er was reden om aan vervolging te twijfelen

VERVOLGINGSUITSLUITING

Minderjarige wenste geen vervolging

Ouders hadden zich bij relatie neergelegd

Ouders hebben medewerking opsporing gestopt

Kind is door aangifte school in publiciteit gekomen

Vervolging verdachte bracht kind weer in publiciteit

Niet-ontvankelijkheid (uitgesproken op zitting)

Bouritius, Van den Honert en Stoker-Klein

VERVOLGINGSUITSLUITING

Zaak zou zijn terugverwezen naar rechtbank?

Rob Verploeg

Maarten van de Weerd

[ECLI:NL:GHDHA:2021:779](#)

STRAFUITSLUITINGSGRONDEN

Tekenen voor vertrek

Evaluatie graag in brievenbakje

Bewijs van deelname per mail

Factuur per mail